

Dir-na-Dor

Yves Charles Marie Le Moal (Koadoud 1874 – Koadoud 1957)
Modernnaet eo an bet an daoie-skriva.

Taolenn

Mouez siminal an ti kouezet.
Ar pistiklaou hag ar gweneried.

Mouez siminal an ti kouezet

« Me ‘oe siminal eur hoz ti,
Savet gand koz vein ha koz pri.
Nan on nag uhel na ledan ;
Anzav a ran heb aon na mez,
Aliesoh ‘m-eus santet c’hwez
A bato¹, kig sall ha krampouez
Evid a gig rost hag amann.

Koulskoude gwechall, da goulz noz,
An oll dorjou serret kloz,
Troid en oaled ha penn en êr,
Me a lare ba beb unan :
“Amañ ‘zo² tud, amañ ‘zo tan,
Ha ‘vid pep kristen³ degemer.“

Nag a baour kêz am-eus tommet,
Dindan ma mantell vogedet,
E-pad nozveziou skorn ar goañv,
Ha ped ha ped a wennili
‘Zo deut da houl’ neizañ ganin,
D’an nevez-amzer ha d’an hañv.

Kontadennoù ha soniou koant,
Am-eus klevet ivez dre gant,
Pa oa Fañch an Ti-All o ren,
Beb noz, en korn ar fornigell,
Gand e gorn⁴ berr hag e skudell,
War-horre ar chipot-holen⁵.

An noziou-ze, an dud dilerh⁶,
Deuz ma fenn goloet a erh,
‘Wele fulennoù o strinkañ,
Ha furm teuziou ha lutuned,
O nijal e-touez ma moged,
Da lakaad ane⁷ da spontañ.

Gwelet ‘m-eus stagañ ‘n drêzenn-bod,
Gwelet ‘m-eus devi meur a skod,
Da Nedeleg gand kalz a fe⁸,
Tra ma tremene peb rumm tud

---

¹ bato ; “pato“, avalou-douar.

² ‘zo : tregerieg : ez eus.

³ kristen : den.

⁴ e gorn : e gorn-butun.

⁵ ar chipot-holen : eur skaoñ evid lakaad an holen e-barz.

⁶ an dud dilerh : an dud a oa chomet diwezad er-mêz.

⁷ ane : aneze.

⁸ fe : feiz (evid rima gand “ne“)

O buhez amañ, kuit a vrud,
'Vel moged o sevel en ne⁹.

Eur zoñj e' kement-se bremañ ;
Na ton, na zon mui ne glevan,
An ti koz paour a zo deut mud,
Beteg ar skrill a zo tavet,
Maro gand riou 'n korn an oaled,
Ha me ne glevan ken kammed,
Nemed mouez kriz an avel yud.

---

⁹ ne : neñv.

Ar pistiklaou hag ar gweneried¹⁰.

Eun devez eul lapous bihan,
Eur pistiklaou euz ar vro-mañ,
A 'n em gavas souezet-braz,
(Nebeud a oad e-nevoa c'hoaz)
O weled o tond 'barz ar vro
Eur bagad evned disano :
« Mamm, emezañ, piou ar re-ze,
Gwenn dre zindan, du war horre,
A zo du-hont war lein an ti
O kanañ hag oh ebati ? »
An hini goz a respontas :
« 'Re-ze 'zo tud a wrienn¹¹ vraz,
Gweneried, tud en o êz,
A zeu 'pad an hañv war ar mêz,
Hag a dremen ar goañv en kêr,
Pell ahann, 'n eur vro tomm ha kaer. »
-« Mond a refom gante on-daou,
Mamm-goz ? », eme ar pistiklaou..
-« Ma mabig, diwallit ervad
Na deufeh biken d'am huitaad !
Pe na ve yen, pe na ve tomm,
Pep hini 'n e neiz a gle chom ! »
Koulskoude al lapous bihan
Euz ar respont ne reas van ;
Aliez, e-leh labourad
War e neizig 'barz ar bern koad,
'Chome 'vel eun evn souezet
Da zell' ouz ar gweneried,
O soñjal, digor e henou :
« Na me 'garje bezañ aotrou,
Evid galloud prim-prim nijal,
Ober ma neiz er siminal
Ha moned en kêr 'pad ar goañv
'Leh chom 'mesk ar plouz da skornañ ! »
Ar vamm-goz paour, o weled se,
A brezege dezañ bemde',
Mez kaer he-doa, ar fistiklaou
Ne deurveze mui he selaou.
Chom 'reas an treo¹² evel-se
Beteg eun devez d'ar beure
'M-oa klevet eur gweneri koz
O lared : « Hirie, a-raog noz,
Bugale, e vo red skampañ,
Rag hebdale e teuy ar goañv,
Pa larin : kuik ! 'teufet raktal,

¹⁰ Ar pistiklaou hag ar gweneried : Ar pennduiged hag ar gwennilied.

¹¹ a wrienn : a wrizienn. Tud a ouenn vraz.

¹² treo : tregerieg : an traou.

Oll emberr war ar siminal ! »
Ar pistiklaou a oa laouen :
« Achu, ‘mezañ, ma finijenn ! ! »
Ha da zerr-noz, pa glevas : kuik,
Hag eñ ‘mêz e neiz... Ar paourig !...

*

Eur beure deuz a viz Genver,
Teñval an neñv, yen an amzer,
Eur pistiklaou ‘oa o ouelañ,
Hag e dreid skornet dindannañ,
War lein eun ti e-barz ‘n eur gêr,
Kollet e hent pell deuz ar gêr.
« Siwaz ! ‘mezañ, n’hallan mond ken,
Ma askell skuiz, ma halon yen,
El leh-mañ ‘vo red din mervel !...
Kenavo ! ma bro Breiz-Izel !
Kenavo ! ma mamm-bistiklaou,
Ha n’am-oa ket prizet selaou !

*

Siwaz ! ma vijen-me bet fur,
‘Vijen ket amañ a-dra-zur !
O ! berniou plouz, o ! berniou foenn,
‘Leh ‘vijer kern tomm treid ha penn !

*

O ! du-hont en Breiz, ma neiz kloz,
Bet savet gand ma zadou-koz !... »

*

Skuill a ra eun nebeud daero’
Hag ar pistikalou ‘zo maro,
Ruill a ra diwar lein an ti
E gorr d’ar hizier da zebri.

KELENNADUREZ

Pa ne ve yen, pa ne ve tomm
Pep hini ‘n e neiz a gle chom.